

ЕККЛЕСІЯ – ОРГАН НАРОДОВЛАДДЯ В АФІНАХ

Утворенню сучасної форми парламенту як вищого органа законодавчої влади передували древні форми цієї гілки влади. Розглядаючи екклесію (народні збори) стародавньої Афіньської держави як прообраз сучасного парламенту, можна дослідити його внутрішні механізми зародження, еволюцію у часі, модернізацію системи законодавчої влади, глибинні причини, що спонукали держави майже усього світу до утворення саме цього органу влади. Сучасні парламенти зобов'язані своїм виникненням саме Афіньським народним зборам – екклесії.

Вивчаючи історію розвитку екклесії, слід зазначити, що її формування не було швидким процесом. Питання «коли і за яких обставин виникла екклесія?», є ключовим, тому що саме воно ілюструє процес формування таких гілок влади як законодавча, виконавча та судова. При утворенні давньогрецьких міст-держав, таких як Спарта, Фіви та Афіни, виникла гостра потреба сформувати орган держави, який би здійснював законодавчу, виконавчу і судову владу. І говорячи саме про Стародавні Афіни, головним і вирішальним органом влади в них були Народні збори (Екклесія). На Народні збори збиралися всі громадяни Афін, тобто особи чоловічої статі, мати і батько яких також мали афіньське походження. Але жінка не була громадянином Афін. Таким чином, в Екклесії брали участь громадяни всього демосу віком від 20 років незалежно від їх майнового стану, які проживали в місті Афінах, Піреї, в Аттиці та на інших територіях, що входили до складу Афіньської держави. Тобто, Екклесія — це народні збори в Стародавніх Афінах в період золотой афіньської доби 444—429 до н. е, що врегульовували соціальні конфлікти та суперечки в державі. Процес перебігу народних зборів в Афіньській державі був дещо складним, мав свої унікальні риси. До складу народних зборів входили члени ради п'ятисот(булевати) які мали управлінські функції. Скликав збори наглядач який обирався серед пританів, постійного діючого органу при раді членів булевату. Тема зборів обговорювалась заздалегідь (наприклад суд над злочинцями чи конфіскування майна). При обранні ораторів на чергове засідання зборів перевіряли чи володіє оратор усіма громадянськими правами. Голосування відбувалося за допомогою підняття рук — хіротонія. Після закінчення розгляду справ голова зборів розпускав їх через глашатая. Відстрочували збори тоді, коли справи не були закінчені або якщо грім чи блискавка або інші лиха заважали продовженню наради. Говорячи про функції, то тут

екклесія володіла широкими повноваженнями. Під час засідання затверджувалися державні закони, оголошувалися війни та укладалися мирні угоди. На Народних зборах обиралися посадовці та магістрати Афінської держави, після їх річного управління обговорювалися звіти, вирішувалися найважливіші справи, як, наприклад, з продовольчого постачання міста, контролювалися здача в оренду державного майна, земель і рудників, затверджувалися великі за обсягом заповіти. Серед найважливіших функцій Екклесії було обговорення та затвердження державного бюджету, набуття прав громадянства іноземцям, однак це траплялося вкрай рідко. Народні збори виступали не тільки як законодавчий орган держави, а й контролювали ситуацію в сферах адміністрації й управління. Народні збори в Афінах збиралося в конкретно визначені терміни: раз в 9 днів або 4 рази на 36 днів, а вся річна діяльність складалася з 10 циклів. Щоб упорядкувати роботу Екклесії, на кожне з них виносилися свої важливі питання. Наприклад, на першому обговорювалися продовольчі, військові, надзвичайні заяви, проводилася перевірка правильності обрання відповідних магістратів. На другому – розглядалися клопотання з особистих і суспільних справ та інше.

Народні збори (Екклесія) уособлювали собою 3 ланки влади законодавчу, виконавчу і судову владу, при перевазі першої. Вони мали вирішальне місце в державному апараті Стародавніх Афін, оскільки стосувалася всіх сторін життя громадянина міста-держави. Також, саме вони створили підґрунтя до виникнення сучасного парламенту, який зараз має тільки законодавчу функцію в державах сучасного світу, на відміну від парламенту Стародавніх Афін.